1909-12-09

AFSENDER
Gudmund Hentze

MODTAGER
Emil Hannover

FAKTA

Dokumenttype:
Brev

Sprog:
Dansk

Dateringsbegrundelse:
Datering i brev.

Arkivplacering:
Den Hirschsprungske Samling

TRANSSKRIPTION

[med blyant i Hannovers hånd:] Hentze

München 9. December
1909

Kære hr Emil Hannover

Tak for Deres venlige Brev, det er godt for mig at mærke, at jeg har Venner. – Ja jeg er ikke glad, ikke tilfreds, hvad værst er heller ikke med mig selv. De har Ret i hvad De har set, mine Tegninger koster mig Kvaler, Sjælskvaler, tit arbejder jeg i Pine og sjælden i Lyst. Jo ældre jeg bliver – og nu er jeg i den Alder hvor andre har Ro – jo mere kæmper jeg med mig selv. Tro ikke at jeg overdriver naar jeg nu fortæller Dem at jeg kan græde af Fortvivlelse og ligge sløv timevis derefter. Jeg spørger da mig selv alvorligt, hvad har Du som Du vil male, har Du et Motiv, et nok saa ringe saa vil jeg sige Dig fri, men Maleren har intet. Og dog kan jeg ikke undlade at tegne og male men det er som om det var onde Aander som drev mig til det. Ingen kan sige mig saa haard og ond en Dom om mine Arbejder, jeg kan jo dømme tifold saa ondt. – Har andre det ikke saadan, lider de ikke, gaar de med Glæde daglig til deres Arbejde, lægger sig glade til Hvile? Det eneste som trøster mig er den Følelse at jeg udvikles i Forstanden, jeg har lært umaadelig meget som Maler i de 1½ Aar, jeg nu har været i Tyskland. Jeg har nu lært saa meget, at jeg véd at jeg har været en Idiot, aandssvag, at _Maler_kunsten har været mig en lukket Bog, det har jeg lært gennem de franske Impressionisters Billeder som jeg har set her og i Berlin, hvor jeg boede forforrige Vinter. Men den Gang forstod jeg det ikke som nu,

jeg saa kun de smukke Farver som jo

[i venstre margen:]
Jeg ved fra Siegfried Wagner, at De har lagt et Ord ind for mig for Kristiansborgs Udsmyk-
ning, jeg vilde være meget glad om det blev til noget, jeg skrev i sin Tid (for et halvt
Aars Tid siden) til Arkitekten og tilbød min Hjælp men fik aldrig Svar.

[2]
i sig selv fryde et Malerøje. Grun-
den, Aarsagen til disse Farver er først
gaaet op for mig i München ved at
se de tyske Maleres fortvivlede Skade-
hop for at efterligne den franske Flugt.
Nogle af Münchenerne imiterer ganske raat,
men netop hos de originaleste og bedste –
den bedste er for mig Leo Putz, ser jeg ret
Forskellen mellem dem og dem som
fransk Kunst. Den gode Münchener
Kunst er fed og bred og velbehagelig,
De kender hans fede, bare Piger som gasser
sig paa Ryggen med en Rejseplaid under
sig i det Grønne. Men altsaa, Maler
vil og maa jeg blive og til Paris maa jeg,
først og fremst, der har jeg ikke været
endnu. Desværre er jeg nødt til foreløbig
at blive i München, jeg er bunden til
et Atelier som først kan siges op til
1ste Jan med 5 Maaneders Varsel og des-
uden har jeg Gæld som jeg ikke kan væer
bekendt at løbe fra. Altsaa maa jeg
blive her og søge at opfylde mine Pligter,
lykkes det mig ikke – hvad det ikke
ser ud til – maa jeg lade mig pante
og hælde ud, men saa beholder jeg jo
knap Skjorten paa Kroppen. Men saa
rejser jeg saasnart jeg kan da. Min
Kone og mit Barn er for en Uges Tid
siden rejste til København og bor
der sammen med en Svigerinde af mig.
Jeg er altsaa her ganske alene som

da jeg var ganske ung, og lige saa fattig
som da. Jeg lever her som Eneboer, spiser
Figen, Snegle og Ræddiker, steger mine
Kastanier drikker Vand og Vin dertil.
Jeg ryger ikke og drikker kun sjælden Øl.

[i venstre margen:]
Jeg skriver i Dag til Peter Nansen og vil De skrive ham, at han sender Dem et
Indbundet Exemplar af Marie Grubbe, men forøvrigt tror jeg han enten alt har gjort det eller har i Sinde at ville gøre det, Bogen er nemlig endnu ikke kommet
indbunden ud.

[3]
Jeg bliver slankere hver Dag. Forresten
er jeg saa rask som jeg ikke har været i
ti Aar og det er jeg blevet her i München,
naar jeg har siddet lidt springer jeg op og
gør Arm og Benbevægelser, jeg gaar ogsaa
nu i Svømmebad, springer i det kolde
Bassin, er aldrig forkølet, min kroniske
Bronchitis er ved at høre op, det volder
den dejlige rene og høje Alpeluft, som
spores lige her til München – De skrev
jeg maatte ogsaa gærne fortælle Dem
naar der hændte mig noget glæde-
ligt – altsaa min Sygdom, den tunge
Uaand som har hvilet over mig siden
min tidlige Ungdom, synes at skulle
vige. Og med den legemlige Sundhed
vil jeg maaske i min Kunst blive
sundere. Naar blot jeg saa ikke bliver
bestandig syg af Klimaet, syg af Kunsten i Dan-
mark, hvis jeg vender Næsen hjem.
Der er – og det føler jeg naar jeg læser dan-
ske Aviser – Kælderluft i Danmark
og skal jeg blive der aarevis bliver jeg
stadig syg, det føler ved jeg vist. Og fra Stipendiet
kan jeg ingen Hjælp vente, det ser
jeg klart, det Raben-Lewetzauske er
vel nu uddelt, Jeg havde, foruden fra

Dem, Anbefalinger fra Nyrop, fra Zahrt-
mann, fra Dorph og fra Knud Larsen.
Og mange Købere har jeg da heller ikke
haft i Danmark, jeg har i de sidste
Aar nærmest levet af Tiggeri og Platten-
slagerier og for at undgaa det rejste jeg,
Jeg tænkte at mit Talent skulde have
hjulpet mig til at kunne klare mig
ved mine Hænders Gerning, men mit
Haab er slaaet fejl. Foreløbig i

[i venstre margen:]
Det gør mig uhyre ondt at De ikke synes om min Andersens
Æventyr, det var et stort og alvorligt Arbejde fra min Side, men
som det første Illustrationsarbejde i mit Liv havde jeg
[i margenen foroven:]
ikke nok Erfaring og nu vilde jeg kunne ordne det bedre.

[4]
Kunde De ikke tænke Dem et Menneske i
Danmark, som skulde ville bestille
hos mig Visen om Aage og Else i 5 smaa
Billeder lignende dem som jeg har malet
til Peter Hansen og andre. For 120 Kr for alle
vil jeg male dem og De vil blive meget
skønne, Visen har ligget mig paa Sinde
i mange Aar og nu kan jeg male den.
Den bliver ikke i gammel "Stil", jeg vil
fange Sommernatten ind gennem min
Erindring, jeg kunde gøre det meget
smukt, men jeg har ikke Kaar til
at samle mig om det. Det er Maane-
ders Arbejde og jeg skal leve. Kender
De en dansk Mand som har Penge
og som vil give dem ud paa mig og
mit Arbejde, han kunde faa et Billede
hver Maaned og behøver ikke at være
bundet, hvis han ikke syntes om det
første. Ellers har jeg et lille Billede, med
Motiv fra Boccaccio "Døden i Rosenhaven"
som jeg har malet forrige Vinter og har
haft udstillet paa Secessionen her,

maa min Svigerinde bringe Dem det,
hvis De synes om det og hvis De ken-
der nogen som De kunde tænke Dem
vilde købe det for 150 Kr, da vilde De
gøre mig en Tjeneste ved at forsøge at
sælge det for mig. Men – jeg betoner det –
jeg vil hverken nu eller hvis jeg følger
Deres Raad og vender hjem paa nogen
Maade drage Dem til Ansvar (som De skriver
i Deres Brev) det er en af de Ting, som
ligger fjærnest fra min Natur, at klage
mig og vælte Ansvaret over paa andre,
jeg er egensindig, men bærer paa alt
Ansvar selv, men jeg vil være Dem altid
[i venstre margen:]
taknemlig for hvad De kan og vil gøre for mig.
Deres hengivne Gudmund Hentze

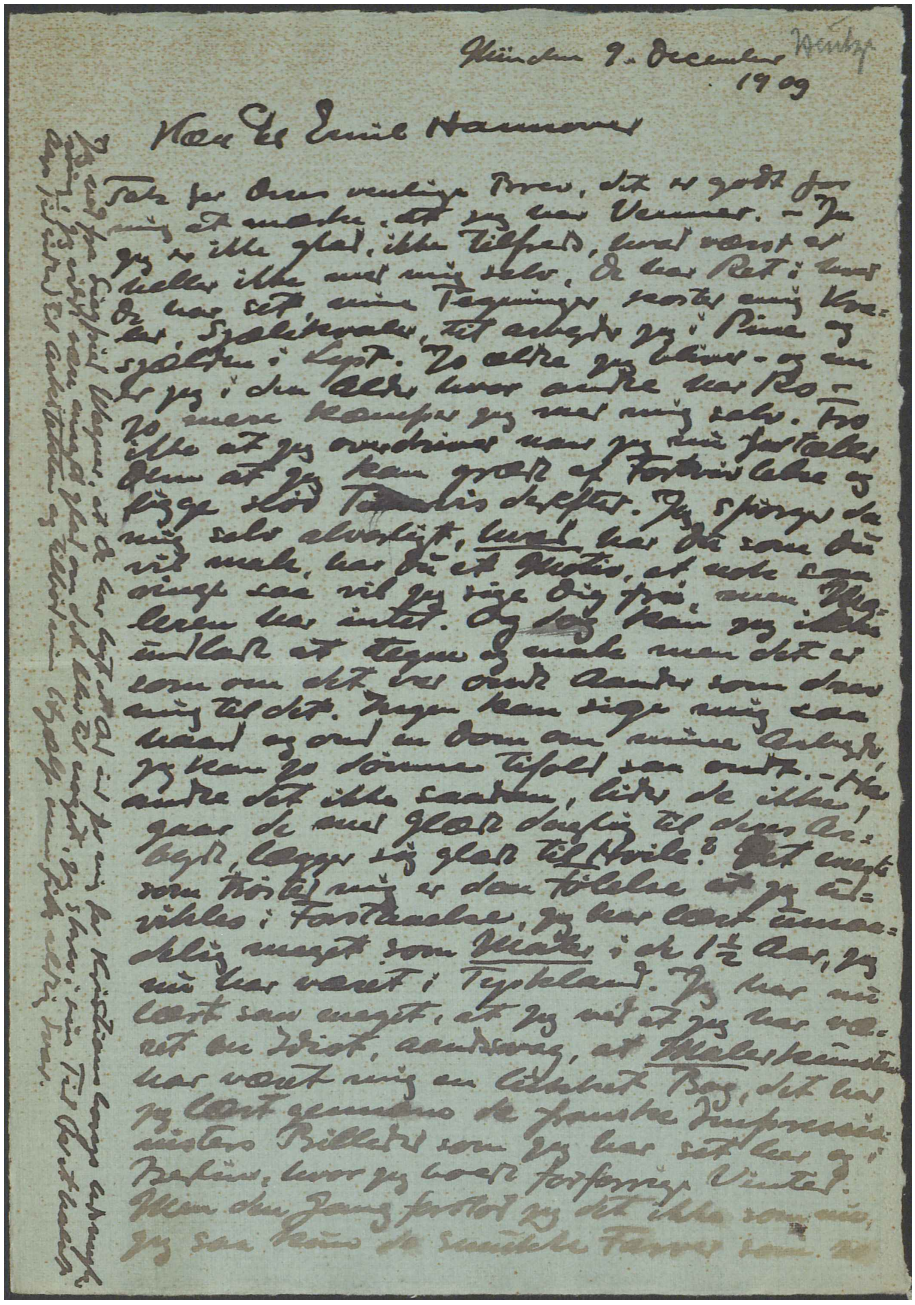

München 9. December 1909

Kære Hr Emil Hannover
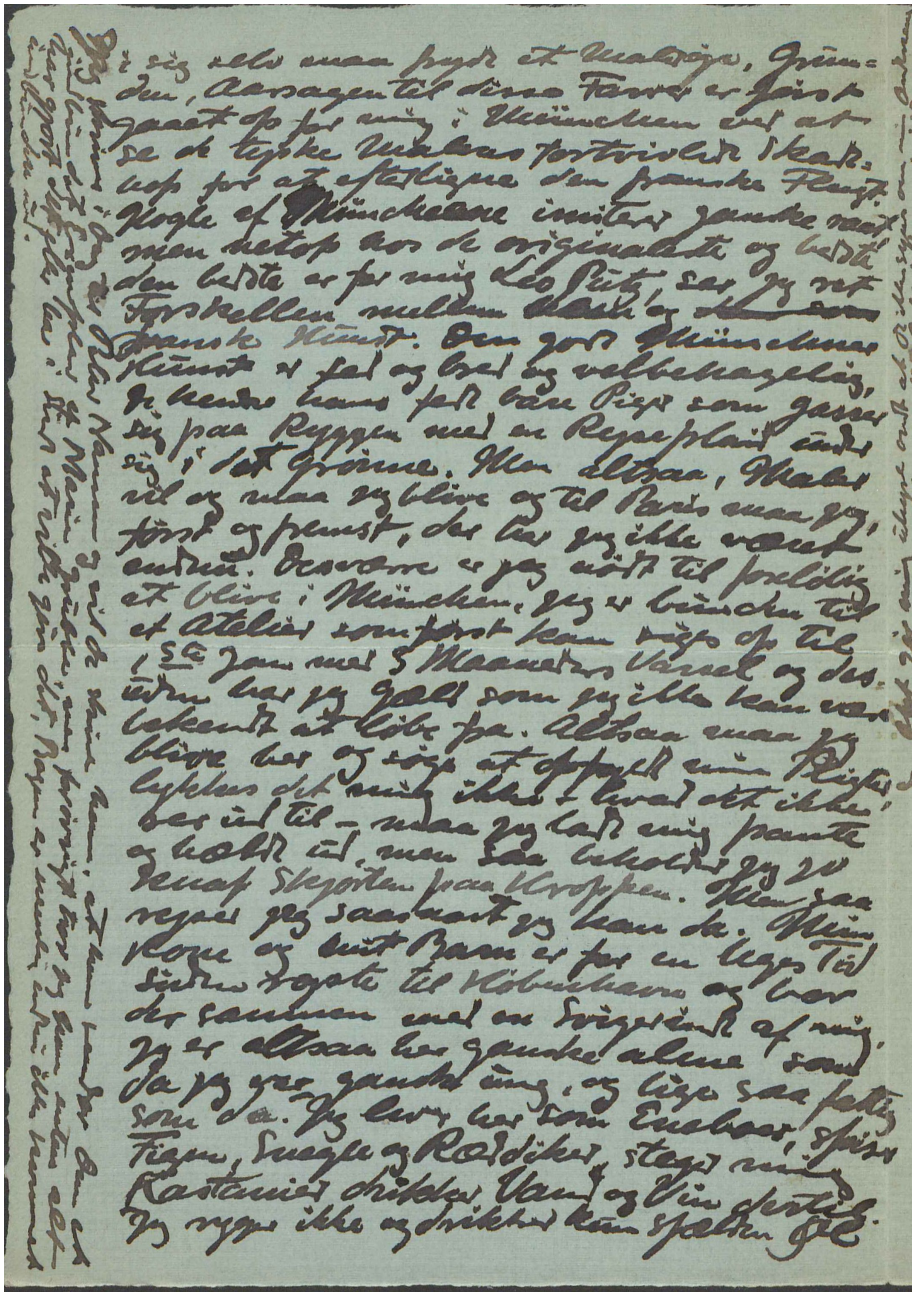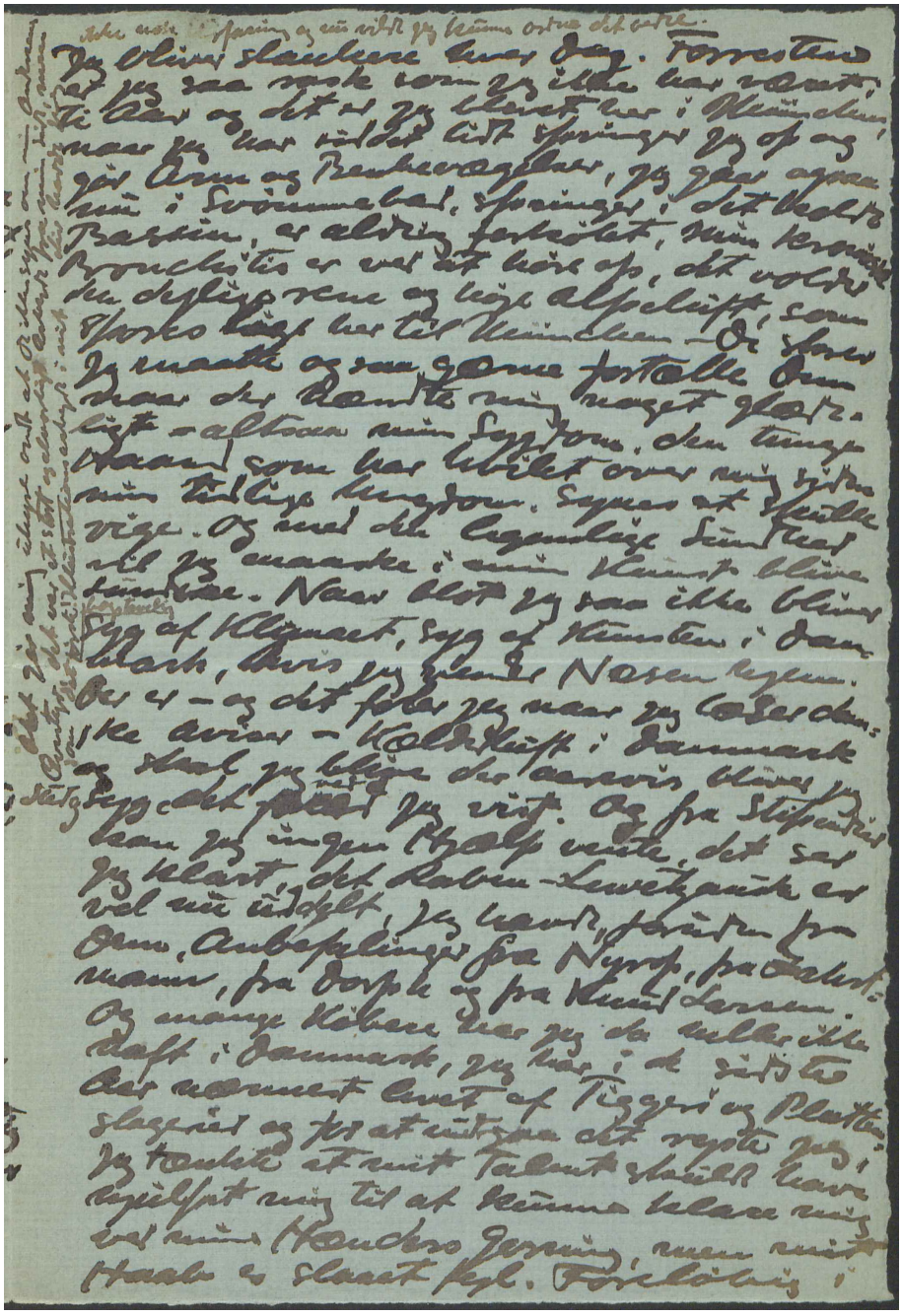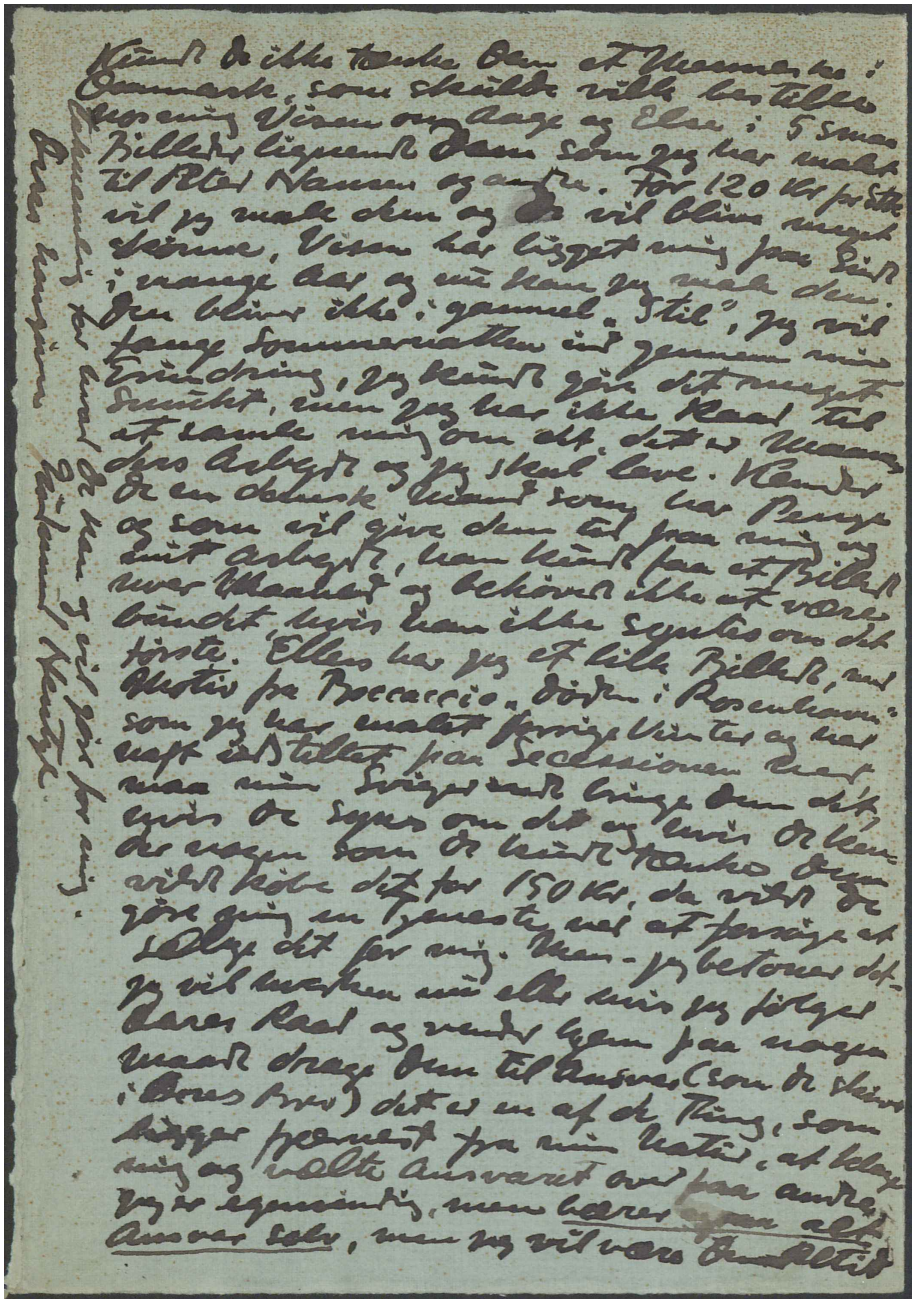
Tak for Deres venlige Brev, det vil gøre Jens
[illegible] at modtage. Det er kun Venner. – Jeg
[illegible] er ikke glad, ikke tilfreds, lund vorst af
[illegible] heller ikke med mig selv. Det var Ret: kunst
[illegible] har sit eget Tempament, vorfor mig kun
[illegible] er Skuldrende, til arbejde jeg i Pine og
[illegible] sjælekvale, til arbejde jeg i Pine og
[illegible] sjælekvale. Til alle jeg elsker – og som
[illegible] er jeg i den dybe kunst ønske kun Ro –
[illegible] Ro mere kæmper jeg med mig selv. Jeg
[illegible] ikke at jeg overhører kun jeg kun forstår
[illegible] dem at jeg kan gøre et Forbrydelse og
[illegible] siger sid Tomlis dagbøger. Jeg spørger da
[illegible] mig selv alvorligt, lund, har De ret, du
[illegible] vil male, kan du et Kunstværk, at vide sagen
[illegible] ingen ser vil jeg sige dig tvært imod.
[illegible] Ærlighed kun intet. Og dog kan jeg ikke
[illegible] undlade at tegne og male men det er
[illegible] som om det kun dunk Aander som drev
[illegible] mig til det. Ingen kan sige mig sin
[illegible] mening og ord in dom om mine Arbejde,
[illegible] jeg kun jo dømme tvivl sin endt. – Hr
[illegible] andre det ikke saadan, ikke de ikke!
[illegible] gaar de med glad dansig til deres Ar-
[illegible] bejde, længes jeg glad til Hvile? Det mig
[illegible] som tvivl mig er den tvivlne at jeg ei-
[illegible] ikke i Forbindelse, jeg kun ikke ønske
[illegible] dette mindst som Maler i de 1½ Aar, jeg
[illegible] nu kun været i Tyskland. Jeg kun nu
[illegible] lært saa meget, at jeg ved at jeg kun ve-
[illegible] ret en Dilet, saadanne, at Malerkunsten
[illegible] kun vundt mig en Glæde. Jeg, det kun
[illegible] jeg lært gennem de franske Impressio-
[illegible] nisters Billeder som jeg kun set kun i
[illegible] Berlin, kunne jeg kun forfærdig Vinter.
[illegible] Men den Dag forstod jeg det ikke som nu,
[illegible] jeg kan kun de smukke Farver kun